

Поглавље 3. НОВЕ СТАТИСТИЧКЕ ЗАКОНИТОСТИ И НА ЊИМА ЗАСНОВАНЕ МЕТОДЕ ДАТИРАЊА

12. Метода локалних максимума

Методологија савремене математичке статистике развијена у данашње време, омогућује да се предложи нови прилаз проблему датирања догађаја описаних у древним текстовима. У овој глави се кратко излажу нове емпиријско-статистичке методе датирања разрађене од стране аутора и неке њихове примене на истраживање хронолошких проблема. Ове се методе заснивају на неколико статистичких принципа (модела) први пут разрађених и првобитно проверених од стране аутора у радовима [7], [322], [323], [326]. Затим су ти модели прецизирани од стране аутора заједно са његовим колегама (в. посебно [335], [345], [347], [348], [352]). Основни модели су формулисани у ауторовом реферату на 3. међународној конференцији из теорије вероватноће и математичке статистике у Виљњусу 1981. год. [322]. Били су предложени: принцип корелације максимума, принцип малих деформација, принцип пригушења фреквенција, принцип дуплирања фреквенција, принцип "побољшања карата". Они су проверавани и потврђени на довољно великом поузданом материјалу из XIII-XIX в.

Предложене методе (засноване на тим принципима) аутор нипошто не сматра универзалним. Све оне имају сасвим одређене границе применљивости (в. даље). Једини критеријум тачности добијених резултата може бити међусобно слагање датума добијених применом различитих метода (међу њима и методе астрономског датирања, в. горе).

12.1. Метода препознавања текстова који описују исте догађаје

Нека је откривен текст X , рецимо непозната хроника која описује нама непознате догађаје на знатном временском интервалу од неке године A до године B . У даљем ћемо тај временски интервал обележавати са (A, B) . Типична ситуација је оваква: датуми догађаја описаних у том тексту рачунају се од неког догађаја локалног значаја, на пример од оснивања неког града, од момента крунисања овог или оног владара и сл. У таквим случајевима ћемо говорити да је датирање догађаја у тексту дато у релативној хронологији, да би разликовали тај тип датирања од апсолутног датирања догађаја тј. од датирања у терминима јулијанског календара (год. п.н.е. или год. н.е.). Како реконструирати апсолутне датуме догађаја описаних у документу и како их географски локализовати? На пример, како израчунати јулијански датум оснивања града, од кога се у тексту рачунају датуми догађаја који нас интересују?

Ако су нам неки од тих догађаја познати по другим, раније већ датираним документима, то омогућује да их вежемо за нашу скалу рачунања времена, али